

[Arbejdsministeren]

Vi skal i dag behandle et beslutningsforslag, hvis hovedsigte er at hindre, at nogen gennem medlemskab af en faglig organisation, en erhvervs sammenslutning el.lign. eller gennem besiddelse af en aktiepost tvinges til at yde økonomisk bidrag til politiske partier, som vedkommende ikke ønsker at støtte.

Lad mig starte med at fastslå, at regeringen finder det urimeligt, at nogle mennesker, fordi de af hensyn til udøvelsen af deres erhverv finder det nyttigt eller ligefrem nødvendigt at være medlemmer af fagforeninger eller arbejdsgiverforeninger, kan blive nødt til at støtte politiske partier, som de ikke sympatiserer med.

Regeringen ser derfor positivt på den del af forslaget, der skal modvirke dette, og vil gerne bidrage til at løse de problemer, der er forbundet hermed.

Nu har forslagsstillerne ganske vist ved fremsætte et beslutningsforslag lagt op til, at enkeltproblemer ikke skulle blokere for en principbeslutning. Jeg er også enig i, at vi ikke nu behøver at tage stilling til detailproblemer. På den anden side vil jeg gerne fremhæve nogle af de mere principielle spørgsmål, som jeg ikke synes man skal lukke øjnene for, selv om der er tale om en folketingsbeslutning, eftersom de jo alligevel vender tilbage, når et eventuelt lovforslag skal behandles.

For det første vil jeg fremhæve, at det er den almindelige regel, når flere slutter sig sammen for at fremme et fælles formål, at de få må rette sig efter de mange. Det er som regel også et godt princip, hvis foreningslivet og demokratiet skal fungere. I et moderne samfund kan det imidlertid være så som så med, hvor frivilligt medlemskab af visse organisationer er, og derfor kan der være god grund til i disse tilfælde at indføre en meget vidtgående mindretalsbeskyttelse. Der er imidlertid også grund til at være meget restriktiv med kredsen af organisationer, der skal være unddraget den almindelige regel.

Dette fører til det andet, jeg vil fremhæve, nemlig en afgrænsning af, hvad der skal anses for faglige organisationer eller erhvervs sammenslutninger. Det må ikke glemmes, at grænsen bør være klar og utvetydig, fordi medlemmer i én organisation får en ret, som medlemmer i en anden ikke har. Her mener jeg at vi bør tage udgangspunkt i de fagforeninger, arbejdsgiverforeninger m.v., der er

omfattet af det forslag til lov om fonde og visse foreninger, som justitsministeren har fremsat, og de videre overvejelser om dette lovforslag.

Regeringen er altså positiv over for punkt 1 og punkt 2 i forslaget.

Hvad angår punkt 3, vil vi gerne overveje, om det skulle være nødvendigt at inddrage aktieselskaber, men umiddelbart kan jeg ikke se, at der for aktieselskabernes vedkommende er en sådan parallelitet til fagforeninger og arbejdsgiverforeninger, at det kan begrunde et lovindgreb. Jeg synes, man umiddelbart er lidt langt ude, hvis man påstår, at det reelt ikke er frivilligt, hvilke aktier man køber. I så fald kunne obligationsejere og bankkunder jo forlange den samme beskyttelse.

Når der i bemærkningerne lægges op til, at der som en konsekvens af forslaget skal ske en forøgelse af de ydede tilskud til folketingets partier, synes jeg igen, man blander tingene sammen. Regner forslagsstillerne med, at der som en konsekvens af forslaget vil ske en formindskelse af de samlede bidrag til politisk virksomhed? Jeg troede, man blot regnede med en ændret fordeling af bidragene. Hvis nogen synes, at partierne skal have højere offentlig støtte, og at der er råd til det i disse tider, hvor vi gennemfører besparelser, som rammer hårdt på mange områder, så synes jeg, vi bør drøfte det ved en anden lejlighed og i en anden sammenhæng. Regeringen tager imidlertid afstand fra tanken.

Jeg mener også, at princippet om, at politiske partier mere eller mindre skal finansieres af det offentlige, er forkert. Vi kender andre lande, der har et sådant system, hvor de politiske partier har mange midler til rådighed, men hvor man ikke kan sige, at foreningslivet eller folkestyret er kommet til at blomstre mere eller har fået en større gennemslagskraft, fordi de får denne økonomiske støtte.

Sammenfattende vil jeg gerne sige, at regeringen ser positivt på og vil gå ind i drøftelser om forslagets punkter 1 og 2. Regeringen vil imidlertid gerne understrege, at den finder, det er et overordentlig kompliceret spørgsmål at løse gennem lovgivning. Det ville være langt at foretrække, hvis de pågældende organisationer selv kunne finde ud af at give deres medlemmer den fornødne frihed. Derfor vil regeringen gerne diskutere,